

Előzetes tájékoztatás a 2021-22-es tanévben is várhatóan sor kerül a
HORVÁTH MIHÁLY KÖZÉPISKOLAI
TÖRTÉNELEMVERSENYRE
Budapesti és Pest megyei iskolák részére
2021/2022

A versenyzők két téma közül választhatnak.

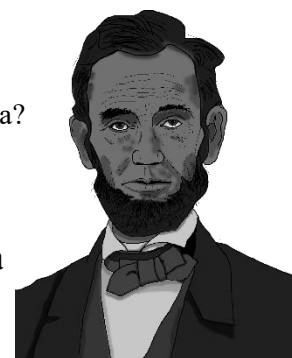
Ha szeretnéd megtudni: Milyen gyakran fürödtek a kora újkori Európában az emberek? Hol és mivel tisztálkodtak, milyen gyakran mosták a ruháikat? Hogyan kezelték a járványokat? Használtak vagy inkább ártottak a korabeli gyógymódok? Voltak egyáltalán „illemhelyek”? Hogyan változtak az illendő higiéniai szokások és viselkedési formák? ...akkor az első témakört ajánljuk:

1. témakör: Egészség és higiénia a kora újkorban

Ha viszont arról olvasnál szívesen, hogy: Mit üzent Amerikának Abraham Lincoln az utolsó beszédében? Melyik elnökről nevezték el a "Teddy" mackót, s mi volt az ő legismertebb mondása? Milyen nyelven beszéltek az Amerikába tömegesen kivándorló magyarok? ...akkor a második témakör lesz számodra a megfelelő:

2. témakör: Az Amerikai Egyesült Államok nagyhatalommá válása
Abraham Lincolntól Woodrow Wilsonig (1860–1916)

Hány fordulóból áll a verseny? Milyen feladatok lesznek?

A háromfordulós verseny első és második fordulója online teszt jellegű. A teszteket a tehetségkapu.hu felületen töltik ki a versenyzők – különböző típusú források és forrásszemelvények felhasználásával. A feladatsorok változatos (zárt és nyílt végű) feladattípusokat tartalmaznak. A feladatok megoldásához a részletes versenykiírásban megadott szakirodalom és a témákra vonatkozó középiskolai tananyag, a témához kapcsolódó tankönyvi magyarázatok, képek, források ismerete és értő alkalmazása, problémamegoldó gondolkodás szükséges. Az első forduló tesztkérdései a tankönyvi és szakirodalmi ismeretek alapján egyszerűbb, a második forduló kérdései komplexebb kérdéssorokat tartalmaznak. A harmadik forduló szóbeli jellegű: A döntőbe jutott versenyzőknek bele kell helyezkedniük egy-egy történelmi szituációba, valamely történelmi személyiség szerepébe (a versenyzők egy forrásokat tartalmazó tétellapot húznak, és a tétellapon leírt szituációba helyezkedve kell feleletüket előadniuk).

Hogyan lehet jelentkezni a Horváth Mihály középiskolai történelemversenyre?

A versenyen való részvételhez a tanulónak a tehetségkapu.hu felületre nem kell regisztrálniuk. A verseny feladatlapját a mérési esemény kódjának és a tanuló saját versenyzonosítójának megadásával érhetik el a versenyzők a tehetségkapu.hu felületen. A mérési esemény kódját és a tanuló versenyzonosítót a regisztráció lezárulása után az Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Oktatási Központja küldi el e-mailben a tanulók intézményének, és azokat az intézmény továbbítja a tanulónak. A második és harmadik fordulóban a tanulók

versenyazonosítója nem változik, a mérési esemény kódja viszont igen, ezért azt minden forduló előtt az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központja megküldi az intézményeknek.

A jelentkezést a tanuló iskolája koordinálja, amelyről a tanuló és iskolája is visszajelzést kap.

Hány fordulóból áll a verseny, mikor és hol lesznek ezek megtartva?

Az első forduló: 2021. november 24. (szerda) 15.00 – 16.30 óra között.

Módja, helyszíne: a tanuló a saját intézményében oldja meg az online feladatokat. A feladatok megoldására használható időkeret: 60 perc. (A fenti időintervallum alatt oldható meg a 60 perces a teszt).

A második forduló (középdöntő) időpontja: 2022. január 19. délután

Helyszíne: Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8. A feladatok megoldására használható időkeret: 60 perc.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: **2022. március 19. (szombat)** 8.00 – kb. 16.00 óra Helyszíne: Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8.)

A verseny egyes fordulóinak feladatsorait csak a versenykiírás szerinti időpontban megoldani. Ezekről eltérni nem lehet.

A verseny kiírója és szervezője az akkor fennálló helyzethez alkalmazkodva a változtatás lehetőségét fenntartja.

Kaphatok-e segítséget a szakirodalom beszerzéséhez?

A kijelölt szakirodalom digitálisan is elérhető a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium iskolai könyvtárában (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8.). Telefonon is lehet érdeklődni az iskola könyvtárában. (Telefon: +36-1-210-1030)

Van-e nevezési díj?

Nevezési díj: nincs

Kihez lehet fordulni további kérdésekkel?

Kapcsolattartó:

Hajdu-Tóth Irén

Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ

E-mail: hajdutoth.iren@oh.gov.hu

vagy tehetseg.bppok@oh.gov.hu

Tel: +36/1/374-21-42

Szakmai felelős:

Foki Tamás

Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

E-mail: foki@fazekas.hu

Tel/Fax: 210-10-30/217

1. témakör: Egészség és higiénia a kora újkorban (a XIX. század közepéig)

Ajánlott szakirodalom:

Lőrinc László: Életmódtörténet. Anyagi kultúra 1500-tól napjainkig. Akadémiai Kiadó Budapest, 2016. **2.**

fejezet: Egészségügy és higiénia 73-145. oldal

Elias, Norbert: A civilizáció folyamata, Gondolat Kiadó, Budapest, 1987.

https://mandadb.hu/dokumentum/720814/A_civilizaci_folyamata0001.pdf

Bethlen Miklós: "Élte leírása magáról. I. könyv 5-7. rész". In: Kemény János és Bethlen Miklós Művei, Magyar Remekírók sorozat, Budapest, 1980. 508-530. old. **vagy elérhető:**

https://mek.oszk.hu/16700/16791/pdf/16791_1.pdf

V–VII. rész 178–213. oldal; ezen belül javasolt: 184. oldal utolsó sortól-188. oldal első soráig bezárólag; mosakodási szokásai. 200. oldal; betegségeiről: 202. oldal utolsó bekezdéstől 210. oldal végéig

Fónagy Zoltán: Mindennapok története című blogjában:

https://mindennapoktortene.blog.hu/2014/06/16/egeszseg_betegseg_reformkor

https://mindennapoktortene.blog.hu/2014/11/30/koztisztasag_kozepkor

https://mindennapoktortene.blog.hu/2016/03/18/tortenetek_a_koztisztasagrol_2_resz

Takács Anett: Higiéniai és tisztálkodási szokások változása 1850–1920 között Magyarországon, különös tekintettel Budapestre. Doktori disszertáció, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Bp. 2014. **35-39. oldal (a magyar kora újkor)** Elérhető: <http://doktori.btk.elte.hu/hist/takacsanett/diss.pdf>

Hahner Péter előadása: Parfüm és paróka, 2004, elhangzott a Történelemtanárok Egylete Konferenciáján, elérhető: <https://tte.hu/parfum-es-paroka/>

Trassard, Francois (szerk.) Hétköznapi élet a Napkirály korában, Corvina Kiadó, Budapest, 2006. 56-61. oldal

Fábri Anna: Hétköznapi élet Széchenyi István korában, Corvina Kiadó, Budapest, 2009. 38-47. oldal.

Hegy Klára: Tisztálkodás és fürdőélet a törököknél. = História 1987/2; elérhető:

<https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/historia/87-02/ch04.html#id493381>

Kelemen István: Széchenyi nagycenki angolvéceje. = Rubicon online:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/szechenyi_cenki_angolveceje/

A kijelölt szakirodalom digitálisan is elérhető a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium iskolai könyvtárában (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8.).

2. témakör: Az Amerikai Egyesült Államok nagyhatalommá válása Abraham Lincolntól Woodrow Wilsonig (1860-1916)

A középiskolai nyomtatott tankönyvek és a középiskolai atlasz Amerikai Egyesült Államok történelmére vonatkozó ismeretei mellett **az alábbi szakirodalom ajánlott:**

Amerika rövid történelme, az USA Tájékoztatási Hivatalának kiadványa, év és hely nélkül, 166–218. oldal

Dániel Ferenc–Orosz István: Ah Amerika! Budapest, 1988. 115–133. oldal

Vecseklőy József: A csillagsávos lobogó nyomában. Budapest, 1985. I. kötet, 377–412. oldal

Amerikai elnökök / Rubicon, XXVII. évfolyam, 2016. 12. sz. 27–31., 40-41., 42–43., 45–48. oldal (A. Lincoln, W. McKinley, Th. Roosevel, W. Wilson életrajzai: Hahner Péter szövegei)

A Befejezetlen Múlt tankönyvsorozat 5. kötet (1867–1930). Budapest, 2001. 85–89. oldal (USA: Bihari Péter szövegrésze)

A kijelölt szakirodalom digitálisan is elérhető a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium iskolai könyvtárában (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8.).